

STIHI O PSU PRI POKOPALIŠKIH VRATIH IN O DRUGIH REČEH

Dragutin Tadijanović

Jutro je, in vedite: gledam krošnje in morje
ob Lokrumu; in te stihe
sem izgovoril jaz, Lem Kamen.

I

Samo počasi, samo polagoma. Včeraj se ni
še spustila noč in prav nobena zvezda se ni pokazala,
mesec pa se je bel že kradel po prstih,
ko sem se znašel pred vrati bolnišnice,
bila so zaprta; neizprosni vratar je kazal zobe
vsem, ki smo stali pred njim
na tej strani vrat. Zato sem odšel naprej
(kaj naj bi bil drugega storil?) Takoj boste slišali, kam.
Mesec se je počasi kradel po prstih.
Samo počasi, samo polagoma.

II

In tako sem nenadoma stal pred vrati pokopališča
na Boninovu. Hotel sem obiskati grob Josipa Kosorja:
njegova tavajoča senca
se je umirila pod grudo zemlje, v tujem
grobu, na pokopališču, ki se je zleknil pred njim
volčjak, privezan za vrata z jermenom, brez torbe
na gobcu. Ko sem se mu približal, je zarežal, pokazal zobe,
ostre, velike, bele. Preplašen, ves besen
sem vzkliknil: »Prekleti pes, in naj bo preklet
tudi tvoj neumni gospodar, ki te je pustil tu.«

III

In mesec se je rumen kradel po prstih
počasi, počasi, polagoma.
S pokopališča se je vračala stara žena v črnini
in šla mimo psa, kot da ga ni.
Vame je planil še hujši bes: »Prekleti pes
in tisti, ki ga je pustil tu!« Starka je rekla:
»Zakaj kričite name? Pes ni moj,
vendar mi je žival vseeno draga.« Rekel sem ji:
»Hotel sem potožiti nekomu,
potožiti človeku, pa vidim — babnico staro.«

IV

Prav tako sem rekel tej stari ženi: ona
me je pogledala z žalostnimi očmi, potem pa utihnila.
Obšla me je misel: Zdaj okoli naše mamice Zemlje kroži
sovjetski kozmonavt Adrijan Nikolajev,
ta čas, ko sem jaz tej stari ženi vrgel v obraz hudobno besedo:
o naj je nikoli ne ponovim nikomur, ne v sanjah
ne buden, in naj me nikoli več ne sprejme pes
na pokopaliških vratih; naj me rajši sprejme smrt
s koso čez ramo, počasi, polagoma,
medtem ko se bo mesec ves zelen kradel po prstih.

V

S sklonjeno glavo, potrto, onemel, sem se vračal
in dobil vrata bolnišnice široko odprta
in v sobi svojega znanca (mogoče bi mu rekel
lahko prijatelj?): pravil mi je, kako je za razvedrilo
popoldne ujel dve muhi in ju dal mravljam,
pa kako so jima izpulile noge, ju obrnile
na hrbet in hitro, hitro nekam odvlekle. Jaz pa sem brez besed
spet pomislil na Adrijana Nikolajeva, na njegov
polet okoli naše mamice Zemlje, drage, majhne:
k Zemlji se je tedaj prikradel mesec po zlatih prstih.

Prevedel Jože Udovič